

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bitkisel gen kaynaklarını modern teknolojiler kullanarak korumak, moleküler düzeyde tanımlamak, hedef genler açısından tarayıp klonlamak, patentlemek ve tüm bu faaliyetleri bir araştırma kurumunda toplamak, bunu milli bir politika haline getirmek için yapılması gerekenleri tespit etmek ve çözüm önerileri için Anayasanın 98. ve içtüzüğün 104 ve 105. maddeleri gereğince ekte sunulan gerekçe çerçevesinde Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Behmet Sandır

Oktaç İdrac
Siner Opan
İşler m.v.

Ali Uzunmumuk
Aygün m.v.

Ali Öz
MERSİN MİLLETVEKİLİ
Mesut Deveci
Kahramanmaraş

Emin Haluk Ayhan
Denizli m.v.

Oktaç Öztürk
İz. m. deli.

Murat Bozdoğan
İz. m.v.

Celal Adan
İz. m.v.

D. Ali Torlak
İST. m.v.

Bülent Bevil
İz. m.v.

Hosni Hacıoğlu
Diyarbakır m.v.

Seyfettin Yılmaz
Adana m.v.

Yakup EROĞAR

Atilla Kaya
İz. m.v.

Abdülhamit
Ahmet Kıvanç Tanrıku
İzmir m.v.

Mehmet GÜNAL
Antalya m.v.

Kemal YILMAZ
Aydın m.v.

Nezi ÖZCAN
Samsun m.v.

GEREKÇE

Bilim adamları gelecekte üç konuda araştırma geliştirme yapanların dünyaya yön verebilecekleri konusunda fikir birliğine varmışlardır.Bu üç konu uzay ve uzay teknolojileri,bilgisayar ve bilişim teknolojileri,gen ve gen tenolojileridir.

İlk iki konu çok önemli olmakla birlikte,Türkiye'nin petrol,bor ve altın gibi yer altı kaynaklarından daha değerli olan genetik kaynakları üzerinde geleceğimiz açısından çalışmamız gerekmektedir.Genetik kaynakların değerlendirilmesi için gen ve gen teknolojileri önem kazanmaktadır.Gen teknolojisindeki başarı genetik çeşitliliğin fazlalığına bağlıdır.Bu yönden Türkiye oldukça zengindir.Yeni çeşitlerin ıslah edilmesinde ilaç,kozmetik sanayinde yararlanılan bitki genetik kaynakları yönünden ülkemiz diğer ülkelerle kıyaslandığında önemli bir potansiyele sahiptir.Ülkemizde 10 bin kadar bitki türü bulunmakta,bunların yaklaşık üçte biri, 3,5 bin kadarı,sadece ülkemizde bulunan endemik türdür.

Türkiye'de yetişen 3 bin 500 dolayındaki endemik bitki yasadışı yollarla yurt dışına kaçırılmaktadır.Daha çok arkeolog ve gezgin turist kılığında dağlarda dolaşan bitki casusları,dev ilaç şirketleri ya da süs bitkisi endüstrisi adına faaliyet göstermektedirler.Değişik yollarla elde ettikleri stratejik bitkileri ise yeterli denetim olmadığı için gümrükten rahatlıkla geçirmektedirler.Anadolu flora açısından dünyanın en zengin bölgeleri arasında bulunmaktadır.Uzmanlar,hırsızlığın her geçen gün daha tehlikeli boyutlara tırmanmasının bazı bitkilerin neslini tükenme noktasına getirdiğine dikkat çekmektedirler.Türkiye,ilaç ve kozmetik sanayinde kullanılan 10 bin 500'den fazla bitkiyi bünyesinde barındırmaktadır oysa bütün Avrupa'nın bitki zenginliği 11 bin olarak açıklanmaktadır.

Türkiye'de bitkisel ilaç kullanımı yok denecek kadar azdır.Gümrüklerden,özellikleri ayrıştırılamadığı için bitkilerin 'bitki' olarak rahatlıkla dışarı çıkartılmaktadır.Bunlara en iyi örnek sadece Adana ve Kadirli bölgesinde yetişen Digitalis purpurea.Kalp rahatsızlıklarında kullanılan ilaçların etken maddesi olan bu bitki özellikleri ayrıştırılamadığı için 'bitki' statüsünde gümrüğe bile tabi tutulmadan dışarı çıkarılmaktadır.Türkiye de soyu tükenme tehlikesiyle karşı karşıya olan canlıların bulunduğu ülkelerden biri olarak kabul ediliyor.

Bu değerlerin değerlendirilmesi için;

Zengin biyoçeşitlilikten oluşan bitkisel gen kaynaklarını kullanarak ve biyoteknolojiden yararlanarak stratejik ürünlerde hedef genler açısından iyileştirilmiş nitelikli tohumlar

geliştirmek,hastalık ve zararlılardan arındırılmış bitki materyallerinin kitle üretimlerini gerçekleştirmek ve bu alanda halen belli oranda var olan yurtdışına bağımlılıktan tamamen kurtulmak ve ihracatçı duruma geçmek.

Katma değeri yüksek ve Türkiye için rekabet şansı büyük,stratejik ürünlerde biyoteknolojinin modern yöntemlerini de kullanarak abiyotik stres etmenlerine ve biyotike (hastalık ve zararlılar)karşı dayanıklı yeni bitki genotipleri geliştirmek ve bu alandaki ıslah çalışmalarına özel önem vererek kuvvetli bir şekilde teşvik etmek.

Bunları gerçekleştirmek için Türkiye'yi biyoçeşitliliğı ve doğal ekosistemleri etkin şekilde korunan bir ülke ve vatandaşlarda bu şuurun oluşmasını sağlamak amacıyla toplum ciddi,planlı ve sürekli bir şekilde bilgilendirilmelidir.

Gelecek zamanlarda bitkilerin kendisi değıl üzerindeki bir tek gen bile hayal edemeyeceğimiz kadar değıerli olacaktır.Bundan dolayı genç beyinlerin genetik kaynaklarımızın tanınması,korunması,değıerlendirilmesi konularına yönlenmesi ve sahip çıkması gerekmektedir.

Çünkü, gelecek genlerde saklıdır. Genlerin gizemini çözen toplumlar dünyanın efendisi olmaya devam edecektir.